

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Kovács Éva ügyvéd által képviselt I.r. és II.r. felpereseknek a dr. Mester László ügyvéd által képviselt alperes ellen elmaradt ügyeleti díj megfizetése iránt a Győri Munkaügyi Bíróságnál M.641/2008. szám alatt megindított és másodfokon a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2.Mf.20.125/2009/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperesek által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2.Mf.20.125/2009/3. számú ítéletének felülvizsgálati kérelemmel nem támadott rendelkezését nem érinti, egyebekben hatályában fenntartja.

Kötelezi a felpereseket, hogy fizessenek meg az alperesnek fejenként 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli.

I n d o k o l á s :

A felperesek a keresetükben elsődlegesen az Mt. szabályai alapján kérték az ügyeleti díjuk megfizetésére kötelezni az alperest, másodlagosan a 233/2000. (XII.23.) Korm. rendelet alapján elmaradt ügyeleti díj megtérítését igényelték az alperes perköltség fizetésre kötelezése mellett. A Győri Munkaügyi Bíróság M.641/2008/2. számú ítéletével a felperes elsődleges keresetét elutasította. Másodlagos keresetének helyt adva kötelezte az alperest, hogy 6 havi egyenlő részletben fizesse meg a felperesek részére a 2004. május 1-jétől 2006. december 31-éig terjedő időszakra elmaradt ügyeleti díj különbözetét.

A munkaügyi bíróság álláspontja szerint az alperes a Kjt. 59. § (2) bekezdés b) pontja, a 233/2000. (XII.23.) Korm. rendelet, és a 72/2006. (XII.15.) AB határozat alapján 2007. június 30-áig jogszerűen teljesítette az ügyeleti díj fizetését. Nem volt azonban figyelemmel arra, hogy a 2003. évi LXXXIV. tv. 2004. május 1-jétől hatályos rendelkezése szerint az önként vállalt ügyeletekre a külön jogszabály által meghatározott díjazásnak 50 %-kal növelt mértéke illeti meg az ügyeletet teljesítő munkavállalókat, így a felpereseket is, akik orvosként álltak az alperes alkalmazásban. A becsatolt kimutatások alapján a felpereseket a további 50 % különbözet megilleti, amelynek összecszerűségét a felek nem vitatták. A felperesek fellebbezése folytán eljáró Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2.Mf.20.125/2009/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta azzal a pontosítással, hogy az alperesi marasztalás az I.r. felperes vonatkozásában 2004. május 1-jétől 2007. május 2-áig, a II.r. felperes vonatkozásában 2004. május 1-jétől 2005. június 30-áig terjedő időszakra vonatkozik.

A másodfokú bíróság ítéletében hivatkozott a Kjt. 59. §-ának (1) bekezdésében, valamint az Mt. 129. §-ának (7) bekezdésében foglaltakra. Kifejtette, hogy a 233/2000. (XII.23.) Korm. rendelet, valamint az alperes kollektív szerződése jogszerűen tért el az Mt. szabályaitól, és alkalmazott az általánostól eltérő rendelkezéseket az egészségügyi ágazatra nézve. Osztotta az elsőfokú bíróság azon megállapítását a jogerős ítélet, amely szerint az eljáró bíróságoknak a hatályos jogszabályok alapján kell eljárni, és ennek alapján volt értékelendő a Korm. rendelet mellett a 2003. LXXXIV. tv. (Eütv.) 14. §-a.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy az I.r. felperes 2004. május 1-jétől 2007. május 2-áig, a II.r. felperes 2004. május 1-jétől 2005. június 30-áig kérte az elmaradt ügyeleti díj megfizetésére kötelezni az alperest. A munkaügyi bíróság ítélete tévesen állapította meg a 2006. december 31-ei időpontot, ezért azt a másodfokú bíróság módosította. A felperesek felülvizsgálati kérelme a jogerős ítélet „megváltoztatására”, és az elsődleges kereseti kérelmüknek helyt adó határozat meghozatalára irányult. A felperesek álláspontja szerint a perbeli időszakban egyidejűleg voltak hatályban a 233/2000. (XII.23.) Korm. rendeletnek az utóbb alkotmányossági okok miatt megsemmisített rendelkezései, továbbá az Mt-nek a túlmunka díjazására vonatkozó rendelkezései is (Mt. 146-149. §). Az Alkotmány értelmében az alapvető jogokra és kötelességekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. E követelménynek megfelelően került sor az Mt. megalkotására, illetve erre utal az Mt. 13. §-ának (1) bekezdése is. A felperesek álláspontja szerint amennyiben ugyanazt az életviszonyt egy magasabb szintű jogszabály az alacsonyabb szintűnek ellentmondva szabályozza, úgy ez csak azáltal oldható fel, hogy a magasabb szintű jogszabály kerül alkalmazásra. A végrehajtási rendelet túlterjeszkedik a Kjt-ben kapott felhatalmazáson, és azzal ellentétes módon az Mt-nél lényegesen kedvezőtlenebbül szabályozza a túlmunka díjazását. Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult a felperesek perköltség fizetésre kötelezése mellett.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül [Pp. 275. § (2) bekezdés]. Ezért a jelen felülvizsgálati eljárásban kizárólag a felperesek elsődleges kereseti kérelme volt vizsgálat tárgyává tehető. A jogalkotásról szóló 1987. évi XI. tv. 1. §-ának (2) bekezdése szerint az alacsonyabb szintű jogszabály nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal. Ugyanezen törvény 15. §-ának (1) bekezdése azonban lehetőséget biztosít felhatalmazás megadására a végrehajtási jogszabály alkotására vonatkozóan.

A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. tv. (Kjt.), az 1992. évi XXII. tv. (Mt)-től eltérő rendelkezéseket tartalmazza, a két törvény pedig a jogszabályi hierarchia azonos szintjén helyezkedik el.

A perbeli időben hatályos Kjt. 59. §-ának (1) bekezdése meghatározza, hogy a közszolgálati jogviszony tekintetében a Munka törvénykönyvének a munkaidőről és a pihenőidőről szóló rendelkezései közül melyek nem alkalmazhatóak. Ezek között az Mt. 146-149. §-ai nem szerepelnek. A Kjt. 59. § (2) bekezdésének b) pontja pedig felhatalmazást adott a miniszternek az ügyelet és a készenlét elrendelésének és díjazásának szabályozására. E felhatalmazás alapján szabályozta az ügyeleti díjazást a 233/2000. (XII.23.) Korm. rendelet.

A fentiekre figyelemmel a bíróságok nem követtek el jogszabálysértést, amikor az adott ügyben nem az Mt. általános rendelkezéseit tekintették irányadónak, hanem a 72/2006. (XII.15.) AB határozattal összhangban megállapították a 233/2000. (XII.23.) Korm. rendelet alkalmazhatóságát 2007. június 30-át megelőzően, tehát a perbeli időszakra is.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet - jogszabálysértés hiányában - a felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részében nem érintette, egyebekben hatályában fenntartotta a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján. A felülvizsgálati eljárásban pervesztes felpereseket kötelezte a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alkalmazásával az alperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére, míg a felülvizsgálati eljárás illetékét a perben még alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2010. április 28.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, dr. Hajdu Edit s.k. bíró

A kiadmány hiteléül: Nné tisztviselő